

Stockholm 2014-09-10

Konstitutionsutskottet

Begäran om granskning av regeringens styrning av Vattenfall i frågan om nya kolgruvor i Brandenburg, Tyskland

Det har nyligen framkommit att Vattenfall deltar i processer som syftar till att öppna tre nya dagbrott för brunkol i delstaten Brandenburg, Tyskland. Bolaget anmälde sitt intresse för denna exploatering under perioden december 2006 till 2008. Dessutom har bolaget planer på att ytterligare två områden ska exploateras, processer som troligen inleds de kommande åren.

Syftet med de nya kolgruvorna är att ge en långsiktig försörjning av brunkol till Vattenfalls fyra kolkraftverk i området. Vattenfalls beräkningar visar att de befintliga gruvorna innehåller kol som räcker fram till slutet av 2020-talet eller början av 2030-talet. Med de nya gruvorna vill Vattenfall se till att bolaget har kol som räcker för drift fram till 2050 eller ännu senare, kanske ända till år 2100.

Vattenfalls kolkraftverk i Brandenburg tillhör de största utsläpparna i Europa. En av anläggningarna – Jämschwalde – anses vara EU:s största enskilda utsläppskälla för koldioxid, den gas som huvudsakligen driver på klimatförändring. Tillsammans orsakar verken varje år mer utsläpp av klimatgaser än vad hela Sverige gör. Det kol som finns lagrat i de nya brotten motsvarar 1,2 miljarder ton koldioxid, 21 gånger Sveriges årliga utsläpp för närvarande.

Att planera för att driva dessa kolkraftverk fram till, och bortom, 2050 är oansvarigt. Det strider mot EU:s klimatmål för 2050 – att minska utsläppen med upp till 95 procent jämfört med 1990.

Det kol som finns i de befintliga gruvorna räcker med marginal för Vattenfalls kolkraftverk om denna politik följs. Det finns inget behov av de nya kolgruvor som ska öppnas och tvångsförflyttningen av de tusentals personer som bor i de byar som ska rivas.

Det kan inte råda någon tvekan om att planerna på nya kolgruvor strider mot de ägardirektiv som antogs av regeringen 2010, att Vattenfall "ska generera en marknadsmässig avkastning och vara ett ledande bolag, bland jämförbara europeiska bolag, som leder utvecklingen i omställningen till en ekologiskt hållbar energiförsörjning." Regeringskansliet ansvarar för att direktiven uppföljs och återrapporteras till ansvariga ministrar.

Enligt min mening är det tydligt att regeringen måste gripa in och att ansvariga ministrar haft information om vad som skett. Jag vill därför att konstitutionsutskottet granskar om statsministern, energiministern och finansmarknadsministern har brustit i sin hantering av ärendet.

Lise Nordin

Lise Nordin
Riksdagsledamot (MP)
Energipolitisk talesperson